

LANDSCHAPSKRANT

JUNI 2011

Regionaal Landschap

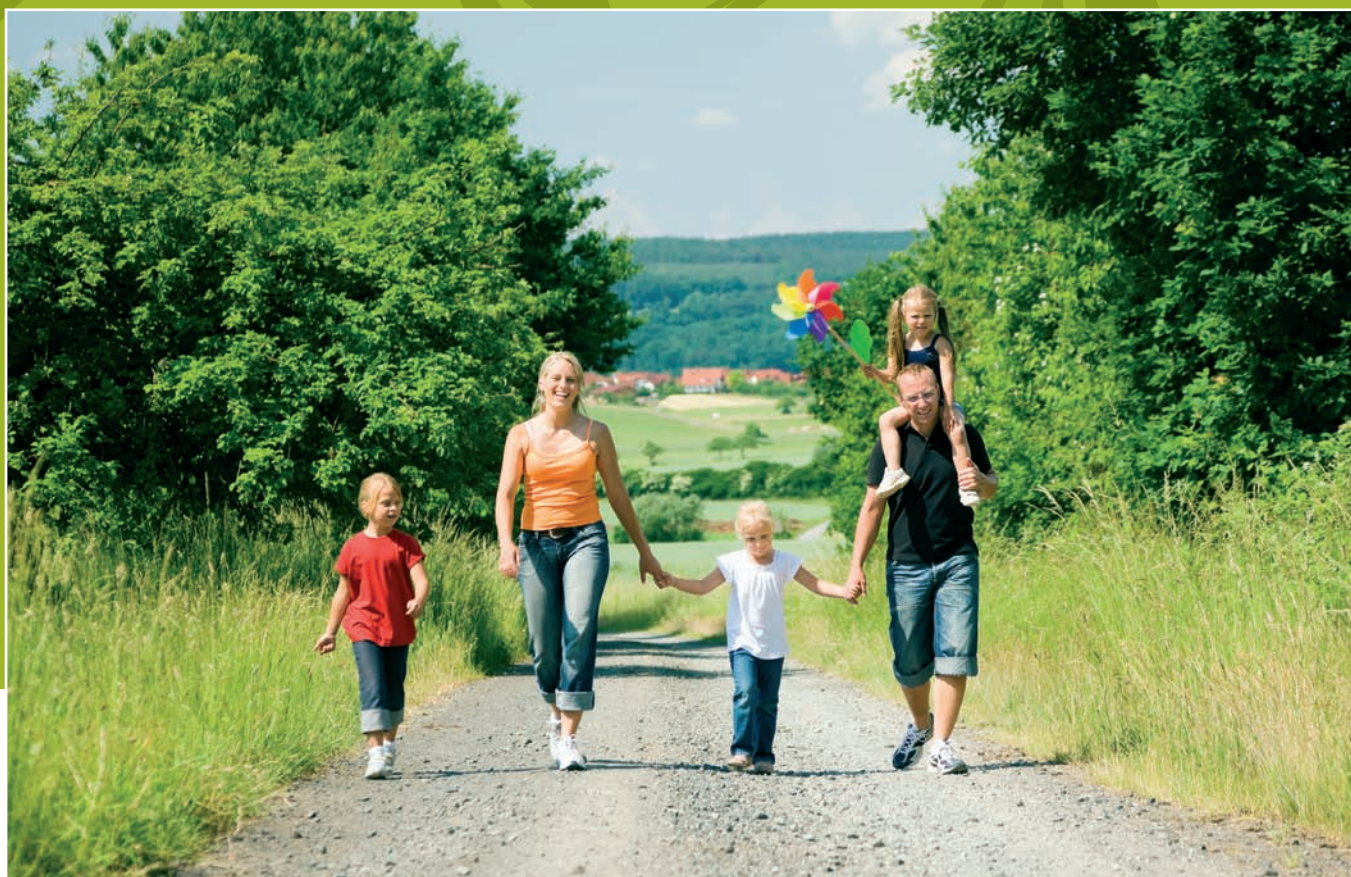
DIJLELAND

Regionaal Landschap Dijleland vzw wil zorgen voor natuur en landschap in de streek. Dit doen we samen met de inwoners van de regio en in overleg met overheden en verenigingen betrokken bij de open ruimte. We zijn actief in de gemeenten Bertem, Bierbeek, Herent, Huldenberg, Kampenhout, Kortenbergh, Leuven, Oud-Heverlee, Overijse en Tervuren.

IN DEZE KRANT:

- Nieuw: Wandelnetwerk Zuid-Dijleland
- Een netwerk van poelen in Wijgmaal
- Open Monumentendag
- Mobiele Fruitpers

© SHUTTERSTOCK

 Zondag 26 juni in Sint-Agatha-Rode

FEESTELIJKE OPENING WANDELNETWERK ZUID-DIJLELAND

Je wil er op uit? De benen strekken en de frisse buitenlucht opsnuiven? Daarvoor hoef je niet langer als een speurhond met je natte neus op de kaart je wandelweg te zoeken. Want op zondag 26 juni openen we samen met Toerisme Vlaams-Brabant en talrijke partners het kakelverse Wandelnetwerk Zuid-Dijleland. Een knooppuntennetwerk om U tegen te zeggen.

Kom het **Wandelnetwerk Zuid-Dijleland** als eerste ontdekken tijdens een **feestelijke happening** in Sint-Agatha-Rode. Iedereen is welkom.

INKOM GRATIS!

Meer info over het Wandelnetwerk Zuid-Dijleland binnenin.

Wat valt er te beleven?

- Bewandel een van de lussen en maak kennis met het nieuwe wandelnetwerk. Een lange of korte route? Jij kiest en wandelt op je eigen tempo.
- Kom op adem bij de 'haltes' onderweg en ontdek er de natuur-dicht-bij-jou, een gezellige brok **straattheater** of een stukje vergeten streek-geschiedenis.
- **Geniet** na op het terras met een hapje en een drankje uit de streek.
- Bezoek de tentoonstelling 'Met stoom en mazout' over **Zwarte Jean**, de oude tram die vroeger door het Dijleland tufte.
- Je kinderen leven zich uit op het **springkasteel** of laten zich omtoveren in gekke kriebelbeesten en olijke bosbewoners door onze **grimeuse**. Clown Pleks plooit de ballonnen!
- Doe mee met de **zoektocht en win** een weekendje-weg!
- Koop de nieuwe wandelkaart met fikse korting!

**BON VOOR
EEN GRATIS
IJSJE***

Ambachtelijk hoeve-ijs
van Hof ter Vaeren

* Enkel geldig op 26 juni 2011 tijdens de Feestelijke opening van het Wandelnetwerk Zuid-Dijleland. Zolang de voorraad strekt. Eén bon per gezin.

Waar: Binnenplaats zaal Ter Dijle, Leuvensebaan 313, 3040 Sint-Agatha-Rode

Uur: 14u - 18u

Info: Regionaal Landschap Dijleland vzw, info@rld.be, 016/40 85 58, www.rld.be

Bereikbaar met het openbaar vervoer:

- **De Lijn:** 337 Leuven - Wavre en 349 Etterbeek - Ottenburg, halte 'School' of 'Dorp'.
 - **Treinstation** van Sint-Joris-Weert op 3 km.
- Parking auto's:**
- Langs de Leuvensebaan of op de hoek met de Potterstraat.

Tip: kom met de fiets! Fietsenstalling aan Ter Dijle.

Organisatie: Regionaal Landschap Dijleland vzw en Toerisme Vlaams-Brabant i.s.m. gemeente Huldenberg, KVLV Sint-Agatha-Rode, Jeugdhuis Jevaro, Agentschap voor Natuur en Bos, Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw, Gidsenbond Dijleland, Natuurstudiegroep Dijleland, Werkgroep KW-stelling, Simon Stevin Vlaams Vestingbouwkundig Centrum vzw, Heemkundige Kring Huldenberg.

Deze Landschapskrant wordt gedrukt met financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en verspreid met de steun van de gemeenten Bertem, Bierbeek, Herent, Huldenberg, Kampenhout, Kortenbergh, Leuven, Oud-Heverlee, Overijse en Tervuren.

Werken aan biodiversiteit

EEN NETWERK VAN POELEN in Wijgmaal

Het Wijgmaalbroek en De Dijlemeander vormen samen een waterrijk natuurgebied langs de Dijle ten noorden van Leuven. In het najaar van 2010 legden we hier zes nieuwe poelen aan. Zo willen we, samen met Natuurpunt vzw en de stad Leuven, een beter leefgebied creëren voor de zeldzame Kamsalamander.

Die gaan we volgend jaar beter inrichten voor amfibieën. Tijdens de werken kan de poel die nu is bijgegraven dienen als 'reservewoning' zeg maar. De Kamsalamander is trouwens een koesterbuur van Leuven. Daar mogen dan wel wat extra inspanningen voor gebeuren, niet?"

Op verkenning?

Het fietsroutenetwerk Dijleland doorkruist het Wijgmaalbroek van zuid naar noord. De toegang tot de Dijlemeander ligt langs het fietspad. Enkele infoborden wijzen je op de natuurwaarde van het gebied. Wil je het Wijgmaalbroek grondiger ontdekken, volg dan een geleide wandeling met een gids van Natuurpunt. Voor groepen vanaf vijf personen kan dit ook op afspraak. Bel of mail naar: 016/89 63 21, hubert.van.eyken@pandora.be.

Meer info:

- Mark Lehouck, conservator Wijgmaalbroek: 016/44 49 36, mark.lehouck@pandora.be
- Geert Vanhorebeek, milieudienst Leuven: 016/27 24 10, geert.vanhorebeek@leuven.be
- Annabel Pennings, Regionaal Landschap Dijleland vzw: 016/40 85 58, annabel.pennings@rld.be

Zes nieuwe poelen verbeteren het leefgebied van de zeldzame Kamsalamander in Wijgmaal.

Het Wijgmaalbroek is een natuurgebied in beheer van Natuurpunt vzw. De Dijlemeander ligt er vlakbij en is eigendom van de stad Leuven. Conservator Mark Lehouck en Geert Vanhorebeek van de Leuvense milieudienst nemen ons mee op verkenning.

Mark: "Het Wijgmaalbroek strekt zich uit vanaf de dorpskern van Wijgmaal tot aan de Molen van Doren in Rotselaar, een historische watermolen uit de 13de eeuw. De Dijle meandert hier vrij door een lappendeken van hooilandjes en oude bosjes. We vinden in dit gebied een rijke plantengroei met zelfs Wilde narcis en, na jarenlang natuurbeheer, opnieuw Bosorchis. Ook veel dieren hebben het hier naar hun zin. Nachtegaal en Sprinkhaanzanger zijn in Vlaanderen zeldzaam geworden, maar komen hier toch nog voor. De steile oevers

van de Dijle zijn trouwens erg geliefd bij IJsvogels om hun nest in te maken."

Regionaal Landschap Dijleland vzw: Het is een nat gebied en dus horen er ook amfibieën thuis. Naast de meer algemene soorten zoals Groene kikker, Gewone pad en Alpenwatersalamander ontdekken jullie hier ook elk jaar Kleine watersalamanders en Kamsalamanders. Dat is toch wel bijzonder?

Mark: "Inderdaad, de Kleine watersalamander doet het in Vlaanderen de laatste tijd minder goed, maar hier houdt hij gelukkig stand. De Kamsalamander is zelfs een zeldzame soort. Hij houdt van kleinschalige landschappen bezaaid met poelen, hagen en houtkanten, rietkragen en vochtige bosjes. En dat vindt hij hier in Wijgmaal."

Maar toch heeft de soort hulp nodig. Hoe komt dat?

Mark: "Kamsalamanders leggen geen grote afstanden af en dus hebben ze nood aan meerdere, dicht bijeen gelegen poelen. Dat kon dus beter. We wilden daarom vijf extra poelen graven in het gebied en met de hulp van Regionaal Landschap Dijleland vzw is dat vorig jaar gelukt. Eén van de poelen krijgt in de toekomst trouwens een educatieve functie, compleet met vlonder en infobord."

Ook de stad Leuven liet in de Dijlemeander een poel bij aanleggen. Daar lag toch al een grote waterpartij?

Geert: "De Dijlemeander is een perceel van 7,5 ha en er middenin ligt inderdaad een 500 meter lange, afgesneden Dijle-arm.

BIODIVERSITEIT

In Vlaams-Brabant draait de biodiversiteitscampagne 'Je hebt meer burenen dan je denkt' op kruissnelheid. De campagne wil iedereen aanzetten om de planten en dieren in zijn eigen omgeving te koesteren.

Elke gemeente verkoos een aantal soorten tot **koesterbuur**. Leer ze allemaal kennen op www.koesterburen.be. Een fotogalerij met de koesterburen van het Dijleland kan je bekijken op www.rld.be.

Biodiversiteit betekent letterlijk de verscheidenheid aan leven op onze planeet: alle planten, dieren, zwammen en micro-organismen, maar ook de gebieden waarin ze leven.

Even voorstellen...

DE KAMSALAMANDER

De Kamsalamander kan tot 18 cm groot worden en is daarmee onze grootste watersalamander. Hij heeft een donkerbruine rug met ronde zwarte vlekken. Op de flanken en de keel komen witte spikkels voor. De buik is geel tot oranje gekleurd en heeft een onregelmatig patroon van grote zwarte vlekken. In de voortplantingstijd hebben de mannetjes een hoge gekartelde kam op de rug en de staart.

De meeste Kamsalamanders overwinteren op het land (ondergronds of in kelders). Vroeg in het voorjaar trekken ze naar hun voortplantingspoel. Honkvast als ze zijn, kiezen ze vaak dezelfde poel uit. De voortplantingstijd kan doorgaan tot in juli.

Een vrouwtje kan in die periode honderden eitjes leggen. Ze maakt deze één voor één vast aan waterplanten in de poel. Na twee weken komen de larven uit die 6 tot 8 cm groot worden. Op het eind van de zomer verlaten de jonge salamanders de poel.

Volwassen Kamsalamanders verlaten dikwijls de poel meteen na de voortplantingstijd, maar sommigen blijven er de hele zomer. Tenminste als de waterstand er voldoende hoog blijft.

© BUITEN-BEELD, JELGER HERDER

De Kamsalamander, in de volksmond ook wel eens het waterdraakje genoemd, is een koesterbuur van Leuven en Herent.

Je benen sterk... met het wandelnetwerk **WANDELNETWERK ZUID-DIJLELAND** *Een aanwinst voor de streek*

Zoals je op de voorpagina van deze Landschapskrant kan lezen openen we op zondag 26 juni het gloednieuwe Wandelnetwerk Zuid-Dijleland. Meer dan 300 kilometer trage wegen liggen op jou te wachten om ontdekt te worden.

Het Wandelnetwerk Zuid-Dijleland loodst je feilloos langs de mooiste plekjes van de gemeenten Leuven, Oud-Heverlee, Bertem, Huldenberg, Overijse, Tervuren en Bierbeek.

Hoe werkt het knooppuntnetwerk?

Geen getwijfel meer tussen linksaf of recht door. Vanaf nu loop je dartel en gezwind van knooppunt naar knooppunt. Met behulp van de wandelkaart stel je zelf makkelijk je route samen. Noteer de nummers van de knooppunten, volg de bordjes en geniet!

Verkrijgbaar bij: de boekhandel, Regionaal Landschap Dijleland vzw, Toerisme Vlaams-Brabant (www.toerismevlaamsbrabant.be) en toeristische diensten.

Wandelkaart + infogids: 9 euro
Viertalige kaart: 6 euro

Het wandelnetwerk Zuid-Dijleland is een initiatief van Toerisme Vlaams-Brabant en Regionaal Landschap Dijleland vzw, in samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij en het Agentschap voor Natuur en Bos. Het ontwerp en de realisatie kregen financiële steun van Toerisme Vlaanderen en Europa (Interreg IV A Vlaanderen Nederland en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling).

Op het openingsfeest op 26 juni krijg je een fikse korting bij de aankoop van een wandelkaart. Wees er als de kippen bij! Info en programma op de voorpagina van deze Landschapskrant.

Zelf aan de slag **CURSUS 'HOE BEHEER IK MIJN POEL?'**

Zit jij ook met vragen over het onderhoud van je kikkerpoel? Groeit het wateroppervlak dicht of weet je geen raad met woekerende planten of troebel water? Dan is deze cursus de oplossing!

In de voormiddag legt lesgever Rollin Verlinde je helder uit wat belangrijk is voor een gezonde, natuurlijke waterpartij. Aan de hand van foto's die de deelnemers meebrengen van hun eigen poel, bespreken jullie verschillende situaties en problemen. Na de middag duiken jullie gezamenlijk in een poel om de theorie meteen om te zetten in praktijk. Na deze dag ben je zelf klaar om er in te vliegen. Wanneer: zaterdag 22 oktober 2011. De locatie ligt nog niet vast.

Heb je interesse om deel te nemen?
Stuur een e-mail naar joeri.steenorld.be of bel 016/40 85 58 en we houden je op de hoogte.

Samen aan het werk om overtollige planten uit de poel te halen.

Nu al fan van het wandelnetwerk **DIXIE DANSERCOER** *Poolreiziger en inwoner van Huldenberg*

Regionaal Landschap Dijleland vzw: De meeste mensen kennen je van je spectaculaire poolexpedities. Maar ga je soms ook op 'expeditie' in het Dijleland?

Dixie: "Mijn grootste plezier vind ik in lange-afstandslopen door bos en weide. En ik denk dat ik nu wel alle paadjes, tot de kleinste toe, ontdekt heb in een straal van 20 km rondom Huldenberg. Wandelingen met de familie zijn natuurlijk ook altijd leuk."

Heb je een favoriete plek in het Dijleland?

Dixie: "Het Rodebos in Sint-Agatha-Rode! Het voelt aan als een kleine, natuurlijke cocon te midden van de velden. Door het uitgesproken reliëf met steile hellingen en het goede bosbeheer oogt het bovendien heel puur en ongerept. Zulke plekjes vind je in Vlaanderen niet vaak meer."

We willen graag iedereen aan het wandelen krijgen op het nieuwe wandelnetwerk. Heb je tips voor mensen die wandelen eerder zien als een inspanning dan als een ontspanning?

Dixie: "Wandelen is de meest natuurlijke vorm van voortbewegen. Het is goed voor je gezondheid en een vorm van ontspanning die niet belastend is voor het milieu. Dat is al reden genoeg om het iedereen aan te raden. Maar weet je wat ook mooi meegenomen is? In goed gezelschap komen tijdens een wandeling in de natuur gesprekken los die je op drukere plaatsen niet op gang krijgt. Test het maar eens uit!"

Je volgende grote expeditie heet Antarctic Ice en start in november van dit jaar. Wat is het doel van deze expeditie? Ga je ook deze keer wetenschappelijk onderzoek doen tijdens de tocht?

Dixie: "De expeditie heeft meerdere doelen. Enerzijds willen we een nieuw record vestigen voor de langste niet-gemotoriseerde poolexpeditie in complete autonomie. Dus zonder bevoorrading onderweg! We willen 6000 km afleggen en hierbij maximaal gebruik maken van windenergie. Daarvoor gebruiken we speciale sledes en een nieuw type kites. Als onderdeel van klimaatonderzoek gaan we onderweg 'valwinden' meten. We zullen met een vijftal meetstationnetjes elke dag weergegevens registreren op 200 m hoogte. Die gegevens sturen we onmiddellijk door naar verschillende universiteiten over heel de wereld die ermee aan de slag gaan om hun wiskundige klimaat- en weermodellen te verbeteren. Wie alles over de expeditie wil weten moet maar eens een kijkje nemen op www.antarcticice.be."

De klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit zijn de twee belangrijkste ecologische problemen op onze aarde vandaag. Met jouw expedities wil je de wereld bewust maken van de kwetsbaarheid van de Noord- en Zuidpool. Denk je dat ieder van ons een steentje kan bijdragen om de klimaatproblemen en de achteruitgang van de biodiversiteit op te lossen?

Dixie: "Respect voor de natuur moet vanuit jezelf komen en je moet voor jezelf bepalen in welke mate je kan helpen om deze problemen te helpen oplossen. Daarvoor heb je wel goede informatie nodig en vervolgens de wil om erover na te denken, door ieder van ons. Ik geloof er niet in dat de doemscenarië's die we soms voorgeschoteld krijgen de mensen aanzetten om milieubewuster te gaan leven. Ik vind het nuttiger om de natuur met al haar schoonheid te bezingen en mensen ervan te overtuigen dat het zeker niet te laat is. Ik hoop dat ze daardoor geïnspireerd worden en besluiten om hun ecologische voetafdruk te proberen verkleinen."

De schoonheid van de natuur bezingen is ook een van de doelen van de biodiversiteitscampagne 'Je hebt meer burens dan je denkt'. Lees er meer over elders in deze krant...

